

Лекція 16

Тема «Громадська і особиста безпека під час використання пестицидів»

План

1. Вимоги Державних санітарних правил.
2. Вимоги громадської та особистої безпеки під час роботи з пестицидами.

1. Вимоги Державних санітарних правил.

Під час використання пестицидів та агрохімікатів не слід забувати, що хімічне оброблення полів негативно впливає на людей, тварин та довкілля.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, у світі щорічно реєструють понад 1,5 млн. випадків отруєнь людей пестицидами та агрохімікатами.

Аграрії повинні добре знати і дотримуватись вимог Державних санітарних правил «Транспортування, зберігання та застосування пестицидів у народному господарстві», які є основним чинним нормативним документом в зазначеній галузі.

Головною умовою забезпечення безпеки людей, тварин і навколишнього середовища від забруднення пестицидами є суворе дотримання інструкцій з охорони праці під час зберігання та використання пестицидів, а також методичних вказівок щодо застосування окремих препаратів.

Усі роботи, пов'язані з використанням пестицидів, виконують під керування спеціаліста із захисту рослин. Відповідальність за охорону праці покладають на керівників господарств. Безпосередніх організаторів робіт із захисту рослин добирають з осіб, що мають досвід роботи і спеціальну освіту.

Щороку перед початком робіт із захисту рослин всі особи, що зайняті в них, проходять навчання та інструктаж з питань охорони праці та обов'язковий медичний огляд.

Особи, діяльність яких пов'язана з транспортуванням, зберіганням та застосуванням пестицидів та агрохімікатів і торгівлею ними, повинні мати

допуск (посвідчення) на право роботи із зазначеними засобами. До всіх видів робіт з пестицидами робітники залучаються за належно оформленим нарядом. Вказані роботи, в тому числі дії з протруєним насіннєвим матеріалом, обов'язково реєструються у спеціальних журналах.

Не допускаються до таких робіт особи:

- віком молодше 18 років;
- вагітні й жінки годувальниці;
- особи з різними хронічними захворюваннями, які мають медичні протипоказання.

Усі роботи з пестицидами і мінеральними добривами повинні бути максимально механізовані. На весь період робіт за кожним працівником закріплюється комплект спецодягу, спецвзуття та засобів індивідуального захисту (протигаз, респіратор, захисні окуляри, рукавички тощо). До респіраторів видається необхідна кількість змінних патронів. Вибір ЗІЗ потрібно здійснювати з урахування властивостей пестицидів і мінеральних добрив, умов праці та особистих даних працівника. ЗІЗ потрібно зберігати в спеціально відведених приміщеннях в окремих персональних шафах.

У зоні роботи з пестицидами потрібно підготувати місця для відпочинку та приймання їжі, забезпечивши їх бачками з питною водою, рукомийником і медичною аптечкою. Ці місця повинні бути розміщені не ближче ніж 200 м від межі застосування пестицидів з підвітряного боку.

Роботи з пестицидами рекомендовано проводити у ранкові (до 10) і вечірні години, коли висхідні повітряні потоки мінімальні.

За нормами, аграрії зобов'язані за три дні до початку робіт повідомити населення про місце, строки і способи застосування пестицидів, про заборону здійснювати будь-які сільськогосподарські роботи, випасання худоби на відстані ближче ніж 1 км від місця проведення робіт. Також населення мають поінформувати про необхідність вивезти пасіки на відстань більше 5 км.

Авіаційні та аерозольні роботи із захисту рослин заборонено проводити ближче ніж за 1000 м. від населених пунктів, тваринницьких приміщень,

пташників, джерел водопостачання і ближче ніж 2 км від рибогосподарських водойм.

Якщо суб'єкт господарювання має поля на відстані менше ніж 500 м до житлових будинків, то він не може обробляти їх пестицидами за допомогою вентиляторного обприскування; якщо на відстані менше ніж 300 м — не можна використовувати шлангове обприскування.

2. Вимоги громадської та особистої безпеки під час роботи з пестицидами.

Працівники повинні суворо дотримуватись вимог безпеки під час таких операцій:

- зберігання і видача отруйних речовин;
- навантажувально-розвантажувальні роботи і транспортування;
- приготування робочих розчинів, отруйних приманок;
- протруєння насіння;
- внесення протруєного насіння в ґрунт;
- оброблення культурних насаджень;
- фумігація приміщень, ємностей і ґрунту;
- знезаражування техніки, інвентарю, засобів індивідуального захисту.

Керівник робіт повинен:

- ознайомити працівників з характеристикою хімікату, особливостями його дії на організм людини і навколишнє середовище, заходами безпеки, правилами охорони та гігієни праці;
- провести інструктаж з охорони праці;
- ознайомити працівників з правилами надання домедичної допомоги;
- стежити за станом і самопочуттям працівників, вживати відповідних заходів при перших скаргах щодо стану здоров'я.

Тривалість робочого дня під час роботи з токсичними пестицидами:

- 1 і 2 класів небезпеки — 4 години (з допрацюванням протягом 2 годин на роботах, які не пов'язані з пестицидами);
- 3 і 4 класів небезпеки — 6 годин.

Дотримання строків безпечного виходу людей на площі, які оброблені пестицидами:

- під час проведення ручних робіт — 7 днів;
- під час проведення механізованих робіт — 3 дні.

Харчування:

- важливим фактором, що визначає опірність організму до отруйних речовин, є харчування; виснажені люди більше піддаються шкідливій дії пестицидів; перед роботою з пестицидами потрібно поїсти. Бажано, щоб їжа була повноцінною за складом і містила продукти з обволікаючими властивостями, які зменшують подразнювальну дію хімічних сполук;

- перед уживанням їжі треба ретельно вимити руки з милом, прополоскати рот і горло; після роботи потрібно прийняти душ;

- небажано вживати жири, тому що вони сприяють всмоктуванню отруйних речовин слизовою оболонкою шлунка; молоко і молочні продукти дуже корисні, але їх заборонено вживати під час роботи з препаратами групи міді;

- не рекомендовано вживати надто солону їжу, яка затримує в організмі рідину, а разом з нею й отруйні речовини.

Заборони та обмеження

Під час роботи з пестицидами не можна курити, тому що куріння призводить до збільшення кількості отруйних речовин, які потрапляють в організм.

Категорично заборонено під час роботи або безпосередньо перед її початком вживати алкогольні напої, тому що вони посилюють токсичну дію отруйних речовин.

Заборонено вживати їжу на робочих місцях. Це можна робити тільки в спеціально відведених місцях на відстані не менше ніж 200 м від місця роботи з навітряного боку.